

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
Βαθμός Ασφαλείας :
Να διατηρηθεί μέχρι :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠ/ΣΗΣ & ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' (Π.Ε.) & Β' (Δ.Ε.)

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Χρ. Μυλωνά (Π.Ε.),
Γλ. Γκίνου (Δ.Ε.)
Τηλέφωνο : 210 344 3131 (Π.Ε.), 2417 (Δ.Ε.)
E-mail: t09ppe2@minedu.gov.gr (Π.Ε.)
t09pde2n@minedu.gov.gr (Δ.Ε.)

Μαρούσι, 29 Νοεμβρίου 2021

Αρ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
154577/Ε3

ΠΡΟΣ: Την Περιφερειακή Δ/ση Π.Ε. & Δ.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
pdeamthr@sch.gr

ΚΟΙΝ.: 1. Περιφερειακές Δ/σεις Π.Ε. & Δ.Ε.
2. Δ/σεις Π.Ε.
3. Δ/σεις Δ.Ε.

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις για μέγιστη διάρκεια άδειας άνευ αποδοχών εκπαιδευτικών

ΣΧΕΤ.: Το με αριθ. Φ.12.1/5225Α/10-06-2021 έγγραφο της Περιφερειακής Δ/σης Π.Ε. & Δ.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (αριθμ. πρωτ. εισερχ. εγγράφου ΚΠ ΥΠΑΙΘ 68904/Ε3/11-
06-2021)

Σε απάντηση του σχετικού εγγράφου, που αφορά σε ερώτημα καταρχήν για τη δυνατότητα του/της εκπαιδευτικού να λάβει αθροιστικά τις άδειες άνευ αποδοχών των παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 51 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και του άρθρου 16, περ. Ε' του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α'), και δευτερευόντως για τη δυνατότητα χορήγησης επιπλέον άδειας άνευ αποδοχών σε εκπαιδευτικό που έχει ήδη λάβει τη μέγιστη διάρκεια άδειας των 10 ετών της παρ. 4 του άρθρου 51 του ΥΚ, σας αναφέρουμε τα ακόλουθα:

A. Νομικό πλαίσιο

Καταρχήν, για την άδεια άνευ αποδοχών στους μόνιμους εκπ/κούς ισχύουν οι ειδικές διατάξεις της περίπτωσης Ε' του άρθρου 16 του ν. 1566/1985 (Α' 167), όπως ισχύουν¹, που ορίζουν ότι:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να χορηγείται σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι ιδίως θεραπεία δυσίατων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογενείας του, αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης, τοκετού και μητρότητας, ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών, ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό.

2. Άδεια χωρίς αποδοχές που χορηγείται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παραταθεί πέρα από πέντε (5) σχολικά έτη. Λύεται αυτοδικαίως η υπηρεσιακή σχέση του εκπαιδευτικού, αν εκείνος δεν προβεί σε ανάληψη καθηκόντων, εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη της ως άνω χορηγηθείσας σε αυτόν άδειας».

---

1. Η παρ. 2 της περ. Ε' του άρθρου 16 του ν. 1566/1985 έχει αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4351/2015 (Α' 164). Στην υποπαρ. 2 προστέθηκε δεύτερο εδάφιο με το άρθρο 171 του ν. 4823/2021 (Α' 136).

Οι διατάξεις των παρ. 2 (διάρκεια άδειας άνευ αποδοχών έως 5 έτη), 3 (άδεια άνευ αποδοχών σε υπάλληλο με σύζυγο που υπηρετεί σε ορισμένες υπηρεσίες στο εξωτερικό έως 6 έτη) και 4 (άδεια άνευ αποδοχών σε υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό έως 5 έτη, με δυνατότητα παράτασης για άλλα 5 έτη) του άρθρου 51 του ΥΚ εφαρμόζονται και στους εκπαιδευτικούς, όπως αναφέρεται (και) στο Μέρος Ι. ΑΔΕΙΕΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, παρ. ΙΒ. ΑΔΕΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ (άρθρο 16, περ. Ε' του Ν. 1566/85 σε συνδυασμό με τα άρθρα 51 και 53 του Υ.Κ.) της αριθ. Φ.351.5/43/67822/Δ1/5-5-2014 (ΑΔΑ: [ΒΙΦΓ9-4ΘΑ](#)) εγκυκλίου του ΥΠΑΙΘ.

Β. Κανονιστικό πλαίσιο από Γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ

Σημειώνεται ότι, μεταγενέστερα της προαναφερθείσας εγκυκλίου, με την αριθ. 80/2016² γνωμοδότηση του ΝΣΚ, έχει κριθεί ότι για τη χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου ηλικίας έως έξι ετών³ στους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εφαρμόζεται η ειδική διάταξη του άρθρου 16 περ. Ε' του ν. 1566/1985, συμπληρωματικά δε η διάταξη του άρθρου 53 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) και μόνο ως προς το διαδικαστικό θέμα της υποχρεωτικής χορήγησης της και χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου. Στη σκέψη, δε, υπ' αριθ. 6 της αριθ. 226/2016 (αποδεκτής) γνωμοδότησης του ΝΣΚ αναφέρεται ότι «6. Με τις διατάξεις του άρθρου 51 του Υπαλληλικού Κώδικα, στους υπαγόμενους στο πεδίο εφαρμογής αυτού δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους, παρέχεται, κατ' αρχήν, το δικαίωμα λήψης άδειας χωρίς αποδοχές, για την κάλυψη προσωπικών-ιδιωτικών αναγκών αυτών (παρ. 1, 2) περαιτέρω δε, με την μεν παράγραφο 3 παρέχεται σε υπαλλήλους των οποίων οι σύζυγοι υπηρετούν στο εξωτερικό, σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δυνατότητα να λάβουν άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχουν συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία, με προφανή σκοπό τη συμβίωση και συνοχή της οικογένειας, με την δε παράγραφο 4 παρέχεται το δικαίωμα λήψης άδειας χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε έτη, με δυνατότητα παράτασης επί μία ακόμα πενταετία, σε υπάλληλους που αποδέχονται θέση στη Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, περίπτωση, η οποία συνιστά ιδιόμορφη κατοχή δεύτερης θέσης (Α. Τάχος - Ι. Συμεωνίδης, ΕΡΜΥΚ, Γ' έκδ. σελ. 784). Εκ τούτων προκύπτει ότι, με τις διατάξεις αυτές εισάγεται εξαίρεση από τον κανόνα ότι οι άδειες χορηγούνται με αποδοχές και, επομένως, είναι στενώς ερμηνευτέες, διότι η άδεια χωρίς αποδοχές συνεπάγεται δυσμενείς συνέπειες τόσο για την υπηρεσία, που συνίστανται στην έλλειψη προσωπικού όσο και για τον υπάλληλο, λόγω αποξένωσης από τα καθήκοντα του (Α. Τάχος-Ι. Συμεωνίδης, ΕΡΜΥΚ, Γ' έκδ. σελ. 783) και, συνεπώς, δεν είναι δυνατή η επέκταση της εφαρμογής της σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται ρητώς».

Γ. Άποψη της Υπηρεσίας

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα, προκύπτει ότι συμβιβάζονται οι άδειες του άρθρου 16 περ. Ε' του ν. 1566/1985 με αυτές της παρ. 1 και 2 του άρθρου 51 του Υ.Κ.

Οι άδειες, όμως, των παρ. 3 και 4 του άρθρου 51 του Υ.Κ. χορηγούνται ανεξάρτητα των διατάξεων του ν. 1566/1985 ως ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διακριτές ιδιαίτερες περιπτώσεις.

Στο σημείο αυτό, όμως, κρίνουμε σκόπιμο να σας αναφέρουμε ότι το αρμόδιο όργανο χορήγησης της άδειας οφείλει να εξετάσει⁴ εάν η αιτούμενη άδεια κατ' ουσίαν αφορά σε συνέχιση της ίδιας άδειας, οπότε και θα πρέπει να μην προβεί στη χορήγηση της όταν υπερβαίνει τη μέγιστη επιτρεπτή διάρκειά της. Για παράδειγμα, σε εκπαιδευτικό που έχει λάβει άδεια με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 3528/2007 συνολικής διάρκειας 10 ετών, (ήτοι τη μέγιστη επιτρεπτή διάρκειά της), κατόπιν αποδοχής θέσης σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή

---

2. Η οποία έχει γίνει αποδεκτή, και ως εκ τούτου είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3086/2002 (Α' 324). Το σύνολο των Γνωμοδοτήσεων που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο μπορείτε να τις αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ.

3. Για άδεια άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου ηλικίας ως και οκτώ ετών δεν απαιτείται η γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 53 του ΥΚ όπως ισχύει, μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 4830/2021 (169 Α').

4. Η εν λόγω εξέταση μπορεί να γίνει με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως για παράδειγμα με υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του/της εκπ/κού περί μη απασχόλησης (κατοχή δεύτερης θέσης) με πλήρες ωράριο στο εξωτερικό (στο δημόσιο ή σε φορέα της Ε.Ε. ή σε διεθνή οργανισμό) και με βεβαίωση του φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του διεθνή οργανισμού σχετικά με τη συνέχιση ή μη της απασχόλησης του εκπ/κού στο φορέα.

οργανισμό, δεν δύναται να χορηγηθεί επιπλέον άδεια άνευ αποδοχών, (π.χ. με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 περ. Ε' του ν. 1566/1985 και της παρ. 2 του άρθρου 51 του Υ.Κ. για εγκατάσταση στο εξωτερικό ή άλλο «τυπικό ή παρεπόμενο της απασχόλησης» λόγο), στην περίπτωση που ο εκπαιδευτικός συνεχίζει να απασχολείται στην ίδια (ή άλλη) υπηρεσία στο εξωτερικό, καθώς εάν χορηγηθεί άδεια άνευ αποδοχών σε αυτήν την περίπτωση πρόκειται κατ' ουσίαν για καταστρατήρηση α) των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 51 του ΥΚ, και – ενδεχομένως – β) των διατάξεων περί απαγόρευσης της πολυθεσίας του άρθρου 1, παρ. 1 του ν. 1256/1985 (ΦΕΚ 65 Α').

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΔΟΚΟΥ

Εσωτ. διανομή:

1. Γεν. Δ/νση Εκπ/κού Προσ/κου Π.Ε. & Δ.Ε.
2. Δ/νση Υπηρεσιακής Κατάστασης και Εξέλιξης Εκπ/κού Προσ/κου Π.Ε. & Δ.Ε. – Τμήματα Α' και Β'